

a docela historicky a bibliograficky důležitou a paráduje tu jedním, dvěma čísly, z nichž nenabudete o něm žádného názoru. *James Thomson* zahajuje knihu a je zastoupen proslulou „Hymnou“ na boha, tvořící epilog „Počasí“, a známou nár. hymnou „Rule Britannia“, nedaleko po něm *Gray* také pověstnou Elegii; *William Collins* není vůbec uveden, ač by toho snad spíše zasloužil než leckteré jiné jméno. Docela malou ukázkou má také románopisec *Goldsmith*, jenž má pro poesii také větší význam. Z *Burnsa* podáno je klasobraní po znamenité práci Sládkově, zato *James Macpherson* má tu větší ukázkou, charakteristickou i dobře přeloženou, a také *Challerton*. Visionář, kreslíř i poeta *William Blake* je tu uveden s pietou, ale má, myslím, charakterističtější notu než ta, z níž zde překládáno, z *Wallera Scotta* vybráno dost a věci skutečně typické pro něho. Z *lakistů* není dost oceněn *William Wordsworth*, zato, poeta halucinace *Coleridge*, jehož větší věci máme v překladě Sládkově, charakterisován s láskou, a spravedlivě rehabilitován také *Southey*, i stranou stojící *W. S. Landor*. Z *Moorea* podána jsou slabší čísla, hlavně z „National Airs“, a někde příliš volně překládána. *Byrona* a *Shelleye* je ovšem těžko charakterisovat na tak malé ploše, ale podařilo se to přece, alespoň částečně. Překlad obou těchto vrcholů anglické poesie je sverchovaně nesnadný, zvláště *Shelleye*, jenž přímo hýří v ornamentickém bohatství metafor a z jehož slov, duchovitě lehkých, sprchne při nejslabším dotyku hned fluidum. Pan překladatel pracoval se skutečnou pietou a podařila se mu mnohá pasáž — ale někde je posunut verš, dva a originál je již zeslaben. Tak třeba překlad první „Stanze“ (spencurovské) „psané v chvíli stíněnosti blízko Neapole“ je celkem šťastný až na předposlední a (hlavně) poslední verš strofy, který zničil rozčlenění originálu a gradaci vystupňovaného obrazu:

The sun is warm, the sky is clear,
The waves are dancing fast and bright;
Blue isles and snowy mountains wear
The purple noon's transparent light:
The breath of the moist earth is light
Around its unexpanded buds;
Like many a voice of one delight
The winds', the birds', the ocean floods';
The city's voice itself is soft like Solitude's.

V překladě p. Vrchlického:

Je slunce teplé, čistý je vzduch,
a vlny třpytné tryskem hrají,
ostrovy modré, sněžných hor kruh
v nach poledne se oblékají,
dech vlhký země krouží v taji
kol poupat snících posavad,
sta hlasů, jež se proplítají,
pták, vítr, moře, města hluk a chvat
jak sladkost Samoty jsou plny luzných vnad.

Josef Holeček: Naši. 1. část: Kterak žijí a umírají

Milá, poetická a srdečná kniha! Člověk se v ní koupe jako v lázni a brouzdá jako v jarní trávě. Bez pretensí pojatá a provedená, ale přesto nebo snad trochu i proto v celých partiích umělecky čistá a plná. Jsou to vzpomínky z rodného básníkovraje, z jižních Čech, z Vodňanska, a všecko má v této knize zvláštní stříbrný nějaký akcent, poetický hrudní tón. Zvláštním širokým a měkkým, opravdu epickým tokem vypravuje autor o své dědině, rodném statku, dědovi a otci, příbuzných i sousedech a všecko má takovou tichou a širokou přítomnou linii, takový slavný sváteční obrys — a je ho docíleno bez všeho vnějšího ohňostrojí, jen pouhou poesii věcí a dějů. Jaké nezapomenutelné figury vzkřísil tu autor, jak krásně a pevně stojí před námi, jak moudře a hluboce a teskně šefí se jim zrak, jak sytě a obrazně, vykrojeně hovoří, jaká svá, samorostlá vůně a posvěcení leží na jich čelech! Autor dává jim žít před námi nejen jich individuální i srdečný život, ale také právě obecný a rodový. Staré řády právní a společenské, staré cítění seelské a opravdu české, světový, náboženský a obecný názor jich seelské duše otvírá před vámi autor a vykládá je tak prostě, klidně a pravdivě, že se rozevírá před vámi náš národní typ v takové distinci a nobilese duševní, v takové duchové plnosti a srdečné jadrnosti, jak jste se odvážili snít jen ve vyvolených chvílích. Autor ukazuje všude náš vlastní ráz proti západnímu a německému a činí to se vzácným uměním, uměním opravdu psychologickým a sociologickým, prostým všeho novinařského bombastu a jalových šovinistických fráží. A to je to nejkrásnější na knize p. Holečkově, toto umění prostého, bílého, tichého slova, které padá do věcí a lidí jako slunečný paprsek, otevírá je a prozaňuje do jich ryzího nitra a vlastní čistě duchové a srdečné podstaty. Tu dovede dobyt pan Holeček i všude tam, kde se jiní pravidelně zastavují na povrchu a surovým vnějším materialismem nahrazují vnitřní tvůrčí příčinné pochody. Kniha zaujatá vroucně a opravdově problémem národním — ale způsobem světlým, širokým, bez sentimentality i barbarství, bez fráží a fikcí a slovem — bez politiky. Kniha vřelého ducha a jasného srdce — dobrá a vítaná nám, zvláště také proto, že přichází od spisovatele staršího, který se jí tak příznivě odlišuje od svého kruhu a okolí.

Francis Count Lützow: A history of Bohemian literature

V serii „krátkých dějin světových literatur“ vydávaných známým filosofem a literárním historikem anglickým Edmundem Gossem vychází tento stručný přehled dějin českého písemnictví, sepsaný p. Františkem hrabětem Lützowem, pokud mohu posoudit, s pietou i s péknu znalostí výsledků moderního, kritického bádání, jasně, průhledně a se stálým poukazem nebo analogií, pokud jen možno, k anglickým poměrům a věcem, aby tak anglický čtenář snáze vnikl do odlehle látky. Chvála ta platí však spíše pro starší doby české literatury, kde stačí a převládá metoda filologická nad literárně estetickou a psychologickou, jež se stávají nevyhnutelným postulátem pro badatele v složitějších a odlišenějších útvarech dob no-